

نقش انگلستان در گسترش بست نشینی در سفارت انگلستان

مرجان پروانه^۱

۱- کارشناسی ارشد تاریخ ایران اسلامی، دانشگاه شهید بهشتی تهران

چکیده

بست نشینی یکی از سنت‌های رایج ایرانیان در طول تاریخ است که در ادوار مختلف شکل گرفته اما باید اوج آن را در زمان قاجار ملاحظه کنیم. برخی محققین آن را یک امر مهم و حیاتی دانسته و آن را به دوران تاریخ اسلام نسبت داده و صبغه مذهبی به آن می‌بخشند، برخی دیگر هم آن را سنتی به‌جامانده از پیشینیان می‌دانند. در پاسخ به این پرسش که این رفتار، عملی پسندیده یا ناپسند است به‌راحتی نمی‌توان قضاوت کرد اما همین قدر می‌توان اشاره کرد که مردم در اکثر مواقع، به‌طور ناخودآگاه و بدون این که هیچ فکر و اندیشه و درکی از آن بکنند بدین عامل روی می‌آوردند و از طرفی وسیله‌ای می‌شد برای خرابکاران و جنایتکاران که با استفاده از آن خود را نجات می‌دادند. اما صرف‌نظر از این دو گروه باید از یک گروه سومی هم یاد کنیم و آن هم عامل خارجی و بیگانه (انگلیسی‌ها) بودند. آنان همواره به دنبال فرصتی برای نفوذ در ایران بوده و از این سنت نیز بهره می‌بردند و در جهت ترویج آن می‌کوشیدند؛ هرچند خودشان همواره این قضیه را کتمان می‌کردند. این پژوهش با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و بهره‌گیری از روش توصیفی - تحلیلی در پی آن است تا به بررسی نقش انگلستان در گسترش بست نشینی در سفارت انگلستان بپردازد.

واژگان کلیدی: ایران، انگلستان، قاجار، مشروطیت، بست نشینی، سفارت